

Naročnina listu: Celo leto 80 din., pol leta 40 din., četrt leta 20 din., mesečno 7 din.
Izven Jugoslavije: Celo leto 160 din. Inse-
rati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru;
pri večkratnem inseriranju primeren popust.
Upravištvu sprejema naročnino, inserate
in reklamacije.

Nasha Straza

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštnina plačana v gotovini.

„Nasha Straza“ izhaja v ponedeljek, sredo in
petek. Uredništvo in upravištvu je v Mari-
boru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se
more govoriti vsaki dan samo od 11. do
12. ure. Rokopisi se ne vračajo.

Nezaprite reklamacije so poštnine proste.
Telefon interurban št. 113.

17. številka.

MARIBOR, dne 30. marca 1925.

Letnik I.

Preokret HRSS.

Izjave, ki so jih zadnji čas podajali Radičevci, zla-
sti pa Pavle Radič kot predsednik poslanskega kluba,
ki so ga pustili radikalni na seji v petek govoriti kar par
ur, so radikale odvrnile od prvotnega sklepa uničenja
vseh hrvatskih mandatov.

Pavle Radič je svoj govor resumiral takole:

Izjavljam kot predsednik Hrvatskega seljaškega
kluba, kot zastopnik Stjepana Radiča in v svojem ime-
nu, v imenu stranke, v imenu strankinega vodstva, v
imenu samega Radiča, za kar sem pooblaščen: Prizna-
vamo celokupno politično stanje, kakor je ustvarjeno
danes in kakor je ustvarjeno z vidovdanske ustavo z
dinastijo Karadžordžević na čelu. Vodimo račun o iz-
vajanju pozitivne politike v smislu jasno izražene volje
hrvatskega naroda, kakor je bila izražena trikrat zapo-
redoma na izvršenih volitvah glede na politično udele-
stevanje in na celokupno politično ureditev, kakor je da-
nes. Taka ureditev, katere sicer po svoji vesti in volji
ne moremo odobriti, naj bi bila predmet revizije usta-
ve, oziroma predmet narodnega sporazuma med Slo-
vinci, Hrvati in Srbi. Nikdar se nismo borili proti naši
državi in proti njenim interesom. Toda vsled omenjenih
dejstev, ki smo jih naglasili, je med ljudstvom nastal
odpor, katerega so površno smatrali kot odpor proti
državi, dasiravno je bil spontan in ni bil od nikogar or-
ganiziran. Tako stanje, posebno če bi se nadaljevalo in
poostrižilo, zlasti kakor je bilo za časa volitev in pred vo-
litvami ter traja še po volitvah, bi moglo postati usod-
no za celokupno našo bodočnost. Radi te naše skupne
bodočnosti, radi neizpremenjene volje za sporazum s
srbskim narodom, bomo storili vse, da hrvatski narod
namesto tega pride do sodelovanja za državno konsoli-
dacijsko in to mora biti na temelju dejanske in stvarne
ravnanjske, ki bi jo dosegli s popravno dosedanje
politike z drugo politiko od nasprotne strani, in sicer z
izvedbo narodnega sporazuma.

Kot dvajsetletna politična organizacija imamo do-
volj politične skušnje in dovolj avtoritete, da damo za-
trepeljavo narodnega sporazuma popolni pristanek svojih
pristašev in volivcev na vsak program, ki v resnici
in vidno kaže tako zakonitost in ustavnost in spošto-
vanje narodove volje.

Ne bojimo se očitka, da smo kapitulirali. Sicer pa
rajši storimo to, četrsti izgleda, da smo pred svojimi
bratji popustili. Popustili smo bratu srbskemu, srbske-
mu narodu in naši skupni bodočnosti. Raje imamo ta-
ko, kakor da se zopet povrnejo razmere, ali da se pokaže
možnost, da bi se mogle povrniti take razmere, v ka-
terih nas je držala strahovita tuja sila, ki so jo z naj-
večjim naporom zlomile vse združene velike zapadne
demokracije in katerih zmaga, če ne bi bilo mogočnega
in veličastnega napora Srbije in mučeništva kmetskega
srbskega naroda, ne bi bila končala s tako popolnim
zedinjenjem in osvobođenjem hrvatskega naroda.

Zato skupnost naših drž. mej smatram za naš
hrvatski narod mejo, v kateri hrvatski narod brani in
varuje svojo eksistenco. Po svojem programu in po svo-
jem razumevanju jo bomo branili do konca. Kar se tiče
kmetske internacionale v Moskvi, vsa poročila zunan-
jih nepristranskih angleških in francoskih krogov po-
trjujejo naše stališče, da kmečka internacionala nima
nič skupnega s komunistično. Gotovo pa ni njen organ.
Brez ozira na to, pa tudi na to, da HRSS ni vstopila
efektivno v kmetsko internacionalo, izjavljam, da ni-
simo imeli in da nimamo napram njej nobenih obvez-
nosti in odnošajev, kar bo glavni odbor potrdil v imenu
celokupne stranke.

Narodno zastopstvo je 3. avgusta 1924 sprejelo na
znanje poročilo predsednika, da je HRSS mogoče vstopi-
ti v kmetsko internacionalo, pa pogojno, da popolno-
ma obdrži svoj program, svojo taktiko in to posebno kot
zveza hrvatskega naroda z narodom Rusije. Ker je
kmetska internacionala dejansko nadaljevanje vse-
ruske kmetske zveze, osnovane leta 1889, ki je imela te-
la 1904 trideset milijonov članov, je bil ta sklep sprejet
z znak posebnega zaupanja predsedniku.

Svoj govor je zaključil s pozivom: »Sedaj je samo
vaša stvar, gospodje iz večine, da poveste, ali ste še
dalje za politiko sile in krepke roke ali pa uvidevate,
da je potrebna politika na temelju narodnega sporaza-
uma in enakopravnosti. Z ozirom na to bom sodil vaše
zadržanje v tej stvari, ki se danes rešuje. Tudi vi mo-
rate odločiti tako, kakor je to po vašem mišljenju v in-
teresu države. Kakor bo padla vaša odločitev, tako vas
bo sodila naša javnost in zgodovina.«

Po tem govoru se je seja zaključila. Pašić je študi-
ral govor poslanca Pavla Radiča in potem je bila naj-
prej ministrska seja, za njo pa seja radikalnega kluba.

Ob zaključku verifikacijske debate ostanejo odprta
naslednja vprašanja:

Zakaj niso rajši Radičevci dajali takih in podobnih
izjav že pred leti?

Zakaj se niso bolj poglobili v dejansko politično
stanje vsaj lani ob priliki Davidovičeve vlade?

Kako bodo Hrvati sprejeli sedaj tako evolucijo svo-
je stranke?

Kaj bo Pašić, odnosno kaj bodo radikalni od svoje
strani prispevali k sporazumu?

Končno še tole: Hrvati smatrajo samostojne demo-
krate za glavne krivce protiljudske in nasilne politike.
To so dovolj jasno povedali po svojih zastopnikih v raz-
umljivem in upravičenem pričakovanju in zahtevanju,

da se začne glavno in najhujše zlo odpravljati. Iz tega
sledi vprašanje: Kaj bo s takozvanim »nacionalnim«
blokom, ki je po bistvu in po svojih delih blok in
fronta proti Slovincem in Hrvatom? — Ali bo Pribiče-
vić še ostal ekspert (strokovnjak) in referent za pre-
čanske kraje? — Odsloviti samostojne demokrate bi bi-
lo najmanjše in najprej, kar bi morali storiti radikalni.
Če tega ne bodo storili, zakaj je potem ves preokret
HRSS.

Dr. Korošec o položaju.

Položaj po deklaraciji Radičevcev je ozna-
čil g. dr. Korošec novinarjem s sledečo izjavo:

«V prvi vrsti moram ugotoviti, da se položaj
po vsem tem, kar se je dogodilo v zadnjih dneh, ne
samo ni izpremenil na boljše, ampak je postal
mrtvejši. Radikalni se meni ne zdijo iskreni. To
vsled tega, ker so zahtevali anketo, čeprav imajo
pred seboj Radičevo izjavo. Mi Slovinci nismo za-
dovoljni z izjavo, ki je padla s hrvatske strani. Mi
Slovinci ostanemo verni avtonomiji ali ako hočete
po Markovičevi terminologiji: široki samoupravi.

Odločitev glede „spornih“ mandatov.

Seja skupščine v petek se ni nadaljevala ob 5. in
9. uri, kakor se je prvič in drugič napovedalo, ampak
ob 11. uri ponoči. Prej je bila ministrska, potem pa ra-
dikalska klubova seja.

Na ministrski seji dolgo ni bilo soglasja. Razveljav-
ljenje vseh hrvatskih mandatov sta poleg samostojnih
demokratov zagovarjala notranji minister Boža Maksi-
mović in Krsta Miletić. Ta predlog pa je kmalu padel.
Končno je bil sprejet sledeči predlog kljub močni opo-
ziciji: 1. da se uničijo mandati vodstva HRSS, 2. da se
za stare poslance, ki so glasovali za vstop v kmetsko
internacionalo skliče anketa, 3. da se potrdijo mandati
prvih izvoljenih poslancev. Izredno živahna je bila
ministrska seja radi mandatov v mariborsko-celjskem
okrožju. Minister Žerjav je vztrajal na tem, da mora
veljati predlog o sklicanju ankete. Temu so se radikalni
protivili. Dr. Žerjav je dokazoval potrebo predloga in
je pretil s prelomom, če mu ne ugođe in če ne razvelja-
vijo vsaj enajstega mandata SLS in pokličejo v skup-
ščino njegovega intimusa dr. Lipolda. Obstojala je ne-
varnost, da bodo radikalni z veseljem sprejeli ta nastop
in z njim prelomili zvezo. Zato je nastopil Pribičević,
kateremu se je posrečilo pomiriti dr. Žerjava. Glede
bregalnškega okrožja je bil sprejet predlog, da se man-
dati potrdijo.

Ob 11. uri se je otvorila seja skupščine in radikalski
poslanec dr. Grgin je stavil najprej sledeči predlog:

»Ob priliki pretresa o mandatih v verifikacijskem
odboru smo napravili sklep, ki je prišel v poročilo ve-
čine, glasom katerega bi se morala vršiti anketa za
mandate SLS v mariborsko-celjskem okrožju. Ko smo
pa dobro pregledali akte, smo prišli do prepričanja, da
v pritožbi ni bilo navedenih toliko dejstev, da bi radi-

njih morali odrediti dolgotrajno debato in s tem veli-
kemu številu poslancev preprečiti njihovo delovanje.
Radi tega predlagam, da se volitve v mariborsko-celjs-
kem okrožju potrdijo.«

Predsednik dr. Subotić da na to besedo poročevalcu
večine Simonoviću, ki izjavlja, da predlog sprejema.
Dr. Subotić pozove skupščinskega tajnika, da prečita
imena poslancev, izvoljenih v mariborskem okrožju.
Predlog je bil soglasno sprejet. Po soglasnem sklepu so
bili proglašeni poslanci dr. Korošec in drugi za iz-
voljene.

Predsednik je dal nato besedo Virkoviću, ki je iz-
javil, da narodna skupščina ni mogla priti do prepri-
čanja, da bi se bile volitve v bregalnškem okrožju iz-
vršile pod vplivom inozemstva in predlaga, da se vo-
litve potrdijo. Predlog je bil soglasno sprejet.

Besedo je nato dobil poslanec Protić in je izjavil:
»Že nekaj dni se vrši v skupščini debata o Radičevi
stranki. Prosim g. Pavleta Radiča, da pokaže s svojim
delom, kar je danes govoril. Moj predlog je, da narodna
skupščina sklene, da se mandati Stjepana Radiča, Av-
gusta in Stjepana Košutića, dr. Vladimira Mačka, Jo-
sipa Predavca in dr. Krnjevića razveljavijo, ker je do-
kazano, da so člani kmetske internacionale in s tem
komunistične internacionale, dalje, da so za 25 man-
datov, ki so v času, ko je stopila HRSS v kmetsko inter-
nacionalo, na seji hrvatskega zastopstva glasovali za
vstop v to internacionalo, skliče anketa, da se vidi, vko-
liko obstojajo njihove zveze s kmetsko oziroma komu-
nistično internacionalo; končno, da se mandati 29 no-
vo izvoljenih poslancev HRSS potrdijo. Ta predlog je
sprejela vladna večina proti opoziciji, ki je predlagala
verifikacijo vseh mandatov.

Skupščinsko predsedništvo, zakonodajni in finančni odbor.

V soboto se je izvolilo predsedništvo skupščine. Vlad-
na večina je brezobzirno proti parlamentarnemu običaju,
da so tudi opozicijske skupine zastopane v predsedniš-
tvu parlamenta, zasedla vsa mesta s svojimi ljudmi in sicer
je predsednik Marko Trifković (rad.), 1. podpredsednik Uzu-
nović (rad.), 2. podpredsednik dr. Polacek (sam. dem.),
tajniki: Kobasica, Popović, dr. Branković (sam. dem.)
in Pavlović. Vsi tajniki so se prej posebno udeleževali pri
kričanju in pri kravalih v skupščini. — Opozicija se volitev

ni udeležila. Nato so se vršile volitve v zakonodajni in fi-
nančni odbor. Od Jugoslovanskega kluba so v zakonodaj-
nem odboru sledeči: dr. Hohnjec, dr. Gosar in Smodej.
Namestniki so: dr. Hodžar, Franc Kremžar in Dušan Ser-
nec. V finančnem odboru sta: dr. Kulovec in Franjo Ze-
bot. V zakonodajnem odboru ima vlada 26, Hrvati 4, JMO
2, SLS 3, Nemci in zemljoradniki 2, Davidovičevci pa 5
članov. — V finančnem odboru: vlada 19, JMO 2, SLS 2,
Hrvati 3, zemljoradniki in Nemci 1, Davidovičevci 4 člane.

Po svetu.

Pretep v italijanskem parlamentu. Po 15dnevni bolezn
se je dne 26. t. m. Mussolini zopet pojavil v parlamentu.
Fašisti so priredili svojemu voditelju v parlamentu burne
manifestacije, ki so se pozneje spremenile v splošen pre-
tep in kraval. Ko je Mussolini stopil v dvorano, so pričeli
fašistovski poslanci peti svojo himno. Med petjem so pri-
čeli komunisti kričati »Živijo komunizem!« in to je fašiste
tako razdružilo, da so navalili na komunistične poslance in
jih po hudem pretepu vrgli iz dvorane.

Protesti proti židovski politiki v Palestini. Odkar je
Anglija zasedla Palestino, podpira z vsemi sredstvi nase-
ljevanje židov, ki se vračajo iz celega sveta nazaj v svojo

prvotno domovino. Protežiranje židov je izzvalo veliko ne-
voljo med dosedanjimi prebivalci svete dežele, kristjani
in muslimani, ki še sedaj tvorijo večino. Z angleško pomo-
čjo so doseljeni židje dobili v svojo last najrodovitnejše
dele dežele; v mestih se ustanavljajo šole in pred kratkim
je bilo v Jeruzalemu otvoreno judsko vseučilišče. Dočim
Angleži žide podpirajo, so zričeli zelo strogo nastopati
proti domačim Arabcem ter omejevati njihove pravice. Ko
se je te dni mudil v Palestini lord Balfour, glavni protektor
angleške židovske politike, je domače prebivalstvo otvo-
reno pokazalo svojo mržnjo proti Angliji. Muslimanski ča-
sopisi so izšli črnoobrobljeni in po vseh muslimanskih sve-
tiščih so se priredile javne molitve za osvoboditev Pale-
stine izpod angleškega jarma. Da ni angleška uprava po-

večala števila vojaštva ter skrbno zastražila celo pokrajino, bi bili sigurno izbruhnili nemiri.

Opustitev kolektivne pogodbe avstrijskih industrijcev. Zveza avstrijskih industrijcev je sklenila, da se kolektivna pogodba, sklenjena z nameščenci, ki je potekla dne 23. t. m., več ne obnovi. Posameznim podjetjem je dano na prosto, da sklepajo pogodbe s svojimi nameščenci ali ne. Industrijci utemeljujejo svoj sklep s tem, da se nahaja industrija v preveč težkem položaju ter ne more izhajati z dosedanjimi plačami, katere zahtevajo delavci. Ker je kolektivna pogodba, katero se je smatralo za največji uspeh avstrijskega delavstva, odpovedana, je pričakovati, da bo prišlo do velikih štrajkov in mezdnih gibanj.

Politika samostojnih demokratov.

Zagrebski »Obzor« od dne 27. t. m. ugotavlja, da so samostojni demokrati, zlasti pa vodilni krog te stranke, glavni krivci srbsko-hrvatskega spora. Vse druge stranke bi imele več smisla in čuta za sporazum in solidarnost, samo pri samostojnih demokratih je že šest let dosledna mrzinja do Hrvatov in dosledno izkoriščanje vseh sporov v strankarske in osebne koristi. Samostojni demokrati so dosledni, energični, brezobzirni in tudi brezvestni pri zasledovanju svojih ciljev, najbolj pa lažejo, ko pravijo, da iz same ljubezni do domovine vodijo svojo politiko. Radi se hvalijo, da so edina stranka, ki se ji ne more očitati korupcija, igrali bi radi pravo katonstvo, a že sama Thurn-Taxis afeta razpihuje to igro in samohvalo v nič. Radikalom radi očitajo korupcijo, sami so pa še stokrat huji. Pri radikalnih delajo posamezni aferasi za svoj žep, potem se pa umaknejo, radikalni so že čisto drug drugemu očitali korupcijo, pri samostojnih demokratih je pa sicer manj korupcije na privatni račun, zato pa stranka kot taka uganja korupcijo v imenu stranke in za stranko, kar je gotovo še huje. Ta stranka štiti svoje ljudi in je z njimi solidarna, ker so vse afeze izvedene z znanjem in odobrenjem njene vodstva.

Samostojni demokrati vodijo največjo in najhujšo dobro organizirano korupcijo, pa je vse eno, če gre denar v posamezne žepce, ali pa v strankin volilni fond, za strankino časopisje itd. »Obzor« se bavi v primer najprej s samostojno demokratsko korupcijo, ki se je uganjala pod imenom »prehrane pasivnih krajev«, potem pa prehaja na

Zerjavovo področje.

Kar je Pribečević na Hrvatskem, to je Zerjav v Sloveniji, kakor ima Pribečević za »naherja« pri vseh transakcijah Danila Dimovića, tako ima Zerjav Praprotnika, ki je danes gospodar v Slavenski banki v Zagrebu in v Trbovljah. Thurn-Taxisove gozdove in trboveljske rudnike hoče samostojna demokratska gospoda in zato sta tu dr. Lukinić in minister za šume in rude dr. Zerjav.

Generalni ravnatelj Praprotnik je znan iz afeze Jadranske banke in obtožbe g. Kamenarovića. Človek bi mislil, da se Praprotnik ne bo nikdar več pojavil v javnosti, a se je s Kavčnikom vred le izmazal, ker je bilo kazensko postopanje — ustavljeno. Dr. Skaberne je bil imenovan generalnim tajnikom Slavenske banke in gospodje pristaši in zaupniki dr. Zerjava so prenesli svoje delovanje v Zagreb v Slavensko banko, ki naj bi postala glavna trdnjava samostojne demokratske stranke, ko je skrhala Balkanska banka. Potom Slavenske banke naj bi se izvedle vse transakcije in ena od prvih je tudi bila, da je ta banka kupila večino akcij »Jugostampe« in je postala gospodar »Riječi«, »Zagreber Tagblatta« in »Novosti«. Potom teh listov so skušali Pribečevići demokrati pridobiti hrvatsko javno mnenje. V tej službi in s to nalogo so pa listi slabo uspeli, banka je morala vlagati velike svote, Pribečević je moral povrh še v opozicijo in tako je bila banka prisiljena prodajati svoje delnice tujcem — dunajski Länderbanki. Ta zveza datira že od tedaj, ko je Slavenska banka nacionalizirala Trbovlje.

Trbovlje.

Ta »nacionalizacija« je seveda navadna prevara, ker je Slavenska banka samo prikrivala prave lastnike Trbovelj — dunajsko Länderbanko, dunajsko firmo Pojazzi et comp. in znanega štajerskega industrijalca Wutteja. Pri tej transakciji pa banka ni zaslužila, ker so glavni profit odnesli Zerjavovi »mladini« po principu, da se dobri posli razdelijo med najuplaviteljše ljudi podjetja, slabi pa vpišejo podjetju v breme.

Ker je gospoda pomagala Länderbanki »nacionalizirati« Trbovlje, je pa Länderbanka kupovala akcije Slavenske banke po 120 din. Sedaj se pa hoče Länderbanka rešiti Slavenske banke in prodaja svoje akcije rudniku Trbovlje. Tako imamo kuriozen slučaj, da se ona banka, ki je nacionalizirala tuje podjetje, prevzema od tujega podjetja. Industrija financira banko, mesto da bi bilo narobe. Trbovlje je kupilo akcije za 80 din, gospoda, ki je znala za vse nakane, je pa poprej spravila v Pribečevićevo »Reč« in »Riječ« senzacionalno vest, da je Slavenska banka že čisto na krah, računajoč s tem, da bodo akcionarji v strahu in na hitro prodajali svoje akcije. In res so ljudje prodajali gospodom svoje akcije za 60–70 din., ko so imeli gospodje od trboveljske družbe že ceno 80 din. Seveda ne kupuje trboveljska družba akcij iz svojega žepa, ampak za denar, ki ga je dobila od Italijanov za rudnik Krpanj pri Rači v Istri.

Potom Trbovelj in Thurn-Taxisa.

Tako sta ravnatelj Rotter od Länderbanke in Praprotnik postala gospodarja v Trbovljah in v Slavenski banki. Poleg milijonov, ki so jih posamezniki zaslužili pri tej transakciji, je pa nad vse važna nadaljnja akcija Zerjava in Pribečevića, ki hočeta potom Thurn-Taxisa in Trbovelj

Za spomlad! Originalno angleško sukno

modno perilo, samoveznice, klobuki itd.

Fr. Mastek, Glavni trg 16.

gospodarsko in seveda tudi politično razplesti svoje mreže po Sloveniji, Hrvatski in Dalmaciji. Samostojno demokratska gospoda bi rada fuzionirala Hipotekarno banko in Slavensko banko v Zagrebu z Ljubljansko kreditno banko pod okriljem dunajske Länderbanke, prevzeti Zadržno banko v Splitu ter tako pograbititi dalmatinske zadruge. Samostojni demokrati računajo, da so v Thurn-Taxisu in Trbovljah našli vir za veliko podporo svoji stranki in svojim listom. S tem ogromnim kapitalom bi hoteli zagospodariti prečanskim krajem ter pritegniti na svojo stranko inteligenco in gospodarske kroge. Če pri tem eden ali drugi od njih kar čez noč postane milijonar, bodo seveda vsi šli zanj v boj in v obrambo, ker je to vse za stranko in v imenu stranke ter se ne bi smelo imenovati najhujša korupcija, ko vendar operira ta stranka s skrajnimi nacionalističnimi in patrijotičnimi gesli.

Razkritje g. Jelačina.

Kar se v Zagrebu že precej časa govori in piše o čisti »nacionalnosti« Pribečević-Zerjavove politične skupine in politike, pa krije popolnoma in še izpopolnjuje izjava, ki jo je dal g. Ivan Jelačin ml. v Ljubljanskem »Narodnem dnevniku« od dne 26. t. m. pod naslovom »Mladinska gonja proti meni in naskok na Ljubljansko kreditno banko.« G. Jelačin ugotavlja najprej, da ga je »Slovenski Narod« razrešil vsake obzirnosti ter pravi: »Naj torej izve slovenska javnost, v čem tiči pravi in glavni vzrok vse te gonje gotovih dvoživk in »državotvornih nacionalnih patrijotov« okoli »Jutra« in »Slovenskega Naroda« proti moji osebi. »Slovenski Narod« objavlja kleveto, da sem si znal pri Ljubljanski kreditni banki preskabeti kredit po izjemnih pogojih, dočim so drugi trgovci plačevali višje obresti. Na ta neosnovan očitek sploh ne odgovarjam in se mi tudi ne zdi potrebno zahtevati lake izjave od banke, ker se zavedam popolne korektnosti v svoji poslovni zvezi z imenovanim denarnim zavodom. V ostalem pa tudi ta infamnost edino zasleduje nizkoten cilj škodovati mojemu ugledu, ki ga kot trgovec in privatnik uživam v slovenski javnosti in omajati zaupanje v vseh onih do mene, ki poznajo smer in čistost mojega delovanja pri Ljubljanski kreditni banki.

»Narod« dalje trdi, da sem hotel izpodrinuti sedanjega predsednika tega zavoda in se polastiti vodstva banke, kar pa baje celo najhujši moji »priganjači« niso odobravali. To je druga kleveta, ki naj bi škodovala mojemu dobremu imenu in ki jo kot zlobno perfidnost odklanjam. S temi besedami pa je »Narod« izblebetal, zakaj tej gospodi nisem všeč. Povedal je, da sem jaz tisti predrzneš, ki odločno in vstrajno že poldruge leto brani narodno slovensko posest Ljubljanske kreditne banke pred grabelživostjo gotovih anacionalnih spekulantov, ki hočejo spraviti ta solidni najstarejši in največji slovenski bančni zavod v žrelo inozemskega kapitala ter ga izrabljati v svoje namene, slično kot so delali z Jadransko banko v Ljubljani in s Slavensko banko v Zagrebu.

Ko so se v jeseni leta 1923 pojavili mladinski bančni eksponenti ter zahtevali, da se jim odpre vrata v Ljubljansko kreditno banko, čes, da imajo kot lastniki večjega paketa delnic tega zavoda pravico do zastopstva v upravi, svaril sem bivši upravni svet in vodilne faktorje banke, naj bodo previdni pred to gospodo, katere poslovne metode so prizadevale slovenskemu gospodarstvu že večsto-milijonsko škodo in nešteto socialnega zla. Uklenil sem se takrat besedam starejših mož, ki so radi ljubega miru in iz bojazni pred slično kampanjo, kot so izvestni ljudje vodili proti Jadranski banki, takoj pri prvem naskoku — v resnici brez potrebe — kapitulirali ter koncedirali omenjenim »interesentom« eno tretjino zastopstva v upravi, sicer pod gotovimi pogoji, katerih pa novi »prijatelji« še do danes niso izpolnili. Od tistega trenutka pa je postalo sovraštvo mladinov do mene prav brezumno in je doseglo svoj višek v zadnjem času, ko je po mladinskih zavoženju Slavensko banko v Zagrebu prevzela dunajška Länderbanka, ki jo hoče sedaj pod »nacionalnim« plaščem Trboveljske družbe vsiliti potom fuzije Ljubljanski kreditni banki in obenem vsiljati nad tem zavodom samim. V svojem načrtu imajo tudi prenos centrale tega zavoda v Beograd. Če se njihove namere uresničijo, potem je Ljubljanska kreditna banka za vedno prenehala biti, kar je bila Sloven-cem do danes.

Izvedeli so po svojih ovadah, da jaz še vedno tvorim z drugimi odločnimi možmi kader večine delničarjev, ki se upirajo najnovejšemu nasilstvu, in zato ta gnusna gonja proti meni. Infamnost prvega reda pa tvori očitke, da hočem izpodkopati tla predsedniku banke dr. K. Trillerju, kateremu sem pred plenumom seje izjavil, da mi bo v največje zadoščenje, če ostane on po srečno izvojevanem boju vsaj še 25 let predsednik tega zavoda, mesto da ga ob letošnjem 25letnem jubileju malodušno prepusti grabelživim rokam ljudi, ki so postali prava šiba božja za slovenski narod. Zavzemal sem mesto v upravi tega zavoda še pod predsedstvom pokojnega dr. Tavčarja, ki je tudi meni zapustil del duševne dedščine, katere do danes še nisem zapravljal in jo skrbno čuvam pri izvrševanju svoje funkcije v tem zavodu. Če je čut odgovornosti napram narodni slovenski javnosti ravno v meni prišel do takega izraza, da me smatra mladinska gospoda za glavno oviro pri dosegu svojih namenov, tedaj bo vsak pošten Slovenec vedel pri-

merno oceniti metode teh anacionalnih mamonistov in pa moje delo v obrambo slovenske posesti Ljubljanske kreditne banke. Reči pa moram resnici na ljubo, da celo resni in solidni domači nemški gospodarski krogi odločno obsojajo ta nov mladinski poizkus z Ljubljansko kreditno banko, ker priznavajo dosežene uspehe v razvoju tega zavoda previdnemu in konzervativnemu vodstvu in pa pravico Slovenije do lastnega, od inozemstva in Beograda neodvisnega domačega zavoda.

Če nimajo vsi gospodje poleg mene v upravi tako moč njih živcev in tako trdne hrbtenice, da vzdrže do zadnjega sovražni naval in preprečijo grdo nakano na škodo slovenskega naroda in naše države, tedaj niti senca krivde ne bo padla name, kajti jaz hočem ostati do zadnjega čurvar do-sedanje smeri v vodstvu in obrambi slovenske posesti tega zavoda.

Dnevne novice.

Treba poslušniti obe plati zvona. »Tabor« javlja s ponosom, kako opisuje beograjski vladi udano časopisje carzanskega junaka Pivka, da nosi po Beogradu belo kravato, je velik, ima pod nosom pristrizene mustače, počasi govori itd. »Tabor« omenja glede Pivkovega portreta samo eno plat časopisnega zvona, a to je premalo, treba tudi slišati opozicijsko plat beograjske žurnalistike, ki trdi, da je g. Pivko poleg zaceljene rane od črnogorske kroglice prinesel seboj v Beograd v žepu tudi avstrijska in italijanska vojna odlikovanja. Junaki, ki se spreminjajo kar preko noči iz odlikovanih Avstrijcev v Italijane — hočejo in pravzaprav morajo imeti na Balkanu takoj pri rokah in v lastnem žepu pripravljeno za vse slučaje oboje — naprsno odlikovanje, da so potem v narodni skupščini sposobni in oskoljeni za blatenje slovenskih svetinj in slovenske duhovščine! Tako se glasi druga, poštena, odkrita in resnična plat časopisnega zvona v Beogradu o našem po rojstvu slovenskem — a v resnici pa res carzanskem junaku!

Kaj vse smo že bili in kaj smo danes. Slovensko politično-demokratsko časopisje je od prevrata do danes našo SLS obmetalo z bogzna koliko psovskami. Bila je že: stranka avstrijskankov in sicer črnožoltih, stranka protidržavnih elementov, separatistov, defetistov, nazadnjakov, katoliških komunistov, papistov, rimskih hlapcev itd., a sedaj ko se je izrekel v imenu HRSS Pavle Radič za monarhijo, obrambo vidovdanske ustave, vojaško službovanje do konca vsakega moškega življenja itd., smo mi SLS po »Jutru« stranka — politikujoče duhovščine, katere se najbolj bojijo Pribečević, Zerjav in Radič!

O Pribečevićevev antikerikalizmu beleži zagrebški »Slobodna Tribuna« to-le pomembno beležko: »Svetozar Pribečević je doigral v narodni skupščini zopet eno komedijo, ki spada v cirkus. Dereč se in besneč je hotel dokazati, kako ognjevit bojevnik liberalizma je in kako ljuto se bori proti klerikalizmu. Nato pa vprašajo v svoji »Reči«: ponosno kazaje na svoja prsa: Kje so napredni elementi? In se še drzne kdo pozivati na Herriota. O da bi bil Herriot v Jugoslaviji, bi ga natiral PP režim pod zakon o zaščiti države! Ta Herriot je šel celo v Moskvo in je pisal tankaj simpatično o sedanjih Rusiji. Ta Herriot vodi ljuto borbo proti nacionalnemu bloku na Francoskem. . . . Pribečević je proti duhovščini in to seveda samo proti katoliški v Sloveniji. A na Hrvatskem (Lika, Kordun, Banija) so stebri njegove stranke pravoslavni popi. Pribečević je proti klerikalizmu in to seve proti katoliškemu v Sloveniji in na Hrvatskem. Proti pravoslavnemu klerikalizmu ni črhnil doslej niti besedice ne! Nikdar se ni drznil s kritiko dotakniti nastopa pravoslavne episkopata, ki se peha za tem, da dobi v Jugoslaviji pravoslavna Cerkev značaj državne Cerkve. Nikjer ni bilo čitati, da bi bil Pribečević le mignil proti prozelitizmu vladike Dositeja, katerega z milijoni podpira na njegovih propagandnih potovanjih državna oblast. Sam Pribečević je kot prosvetni minister izdal že bogzna koliko naredb, po katerih morajo vsi praznovati pravoslavne praznike. Ravno kar naštetu nam svedoči, da je Pribečević kakor jugoslovanstvo ni edinstvo, tudi liberalizem in antikerikalizem samo laž in šarlatanstvo!

Glavno radikalno glasilo napada Čehe. Glavno glasilo radikalov »Samouprava« je nedavno zopet napadlo Češko in češko časopisje, ki samostojno gleda in presoja razmere v naši državi. Članek, ki ga je napisal najbrž Laza Marković, pravi med drugim: »Pred seboj imamo »Venkov«, glavni organ predsednika češkoslovaške vlade, Švehle. V članku »Konsolidacija razmer v kraljevini SHS« se z mnogimi pogrešenimi kritikami postavlja na politično smer, ki se v naši državi razvija na živahno veselje vseh sovražnikov naše države. Tako je organ predsednika češkoslovaške vlade stopil v isto vrsto z vsemi našimi separatističnimi in defetističnimi listi. Z dunajsko »Neue Freie Presse«, z vsemi šovinističnimi madžarskimi listi, končno z listi boljševiške Rusije, se je postavilo proti naši državi.« V nadaljnjem pisanju se članek ostro izraža proti temu članku in pravi, da je naša ljudska in narodna monarhija čvrsta in nerazdeljiva celota, ki jo pobožno varuje duša našega ljudstva. Končno preti z izrazom, da naj Češkoslovaška razmislija o prijateljskih odnosih in da naj prouči, ali so prijateljski odnosi bolj potrebni Češkoslovaški, ali naši državi. — Citiramo ta članek, ker je pisava značilna za mišljenje nekaterih radikalnih voditeljev, da je njihova dolžnost ne samo vplivati na pisavo inozemskega časopisja, ampak misliti, da mora inozemsko časopisje pisati po njihovem diktatu. Da si s takim diktatom ne bomo pridobili simpatij pri inozemskem neodvisnem časopisju, je več kot jasno. Čemu so potrebni taki napadi na bratsko Češkoslovaško republiko neposredno pred sestankom Male antante?

Prepoved Zveze hrvatskih učiteljskih društev. Ministrstvo prosvete, odnosno Pribečević, je izdal odlok, v katerem se po zakonu o zaščiti države razpušča Zveza hrv. učiteljskih društev, ki obstoja že dolgo časa. Tako bode

hrvatskemu učiteljstvu ostalo še samo UJU, ki vrši na Hrvatskem še hušji teror, kakor v Sloveniji nad učitelji, ki še niso zatajili svoje narodnosti.

O radikalih in njihovem nastopu proti protidržavnim elementom prihajajo iz Črnogore tele zanimivosti: Pašičeva vlada je odpustila Jovanu Plamencu in njegovi družini vse grehe. Temu Plamencu, ki je na Božič leta 1918 dvignil oboroženo ustajo proti ujedinjenju Črnogore s Srbijo. Plamencu, ki je celih pet let organiziral v Italiji razbojniške bande, jih potem pošiljal v našo državo, kjer je ta družba sejala zločine, rope, ogenj in smrt. Plamencu, od kojega zločinske roke je padlo do danes preko 300 najboljših črnogorskih mladincev, med katerimi je celo deset poslancev bivše velike narodne skupščine na Cetinju. Temu Plamencu se dovoljuje vrnitev v domovino, ne da bi se zahtevala od njega kako odgovornost za njegovo izdajalsko delo. A ne samo to! Radikalni vladinovi so plačali Plamencu in njegovi izdajalski družbi z gotovim blagom njihovo delo. Marsikateri Plamenčev pajdaš se je po povratku v domovino povzpел do višje in mastne službe. Preko 5 milijonov dinarjev se je potrošilo iz državne blagajne za Plamenčevo izdajstvo. Vsem Plamenčevim emigrantom, ki so bili uradniki, je bila po povratku izplačana cela plača za nazaj in to z dodatki vred. Za Plamenčeve emigrante je bilo dovolj denarja na razpolago, za črnogorske invalide ga ni! Črnogorskim invalidom dolguje vlada 15 milijonov dinarjev na podporah. Črnogorski emigranti so vsi zadeli pravo terno, kaj šele njihov voditelj — Plamenac!

Čuden privilegij radikalov. Te dni je občinski bobnar v selu Sv. Ivan v Bački tolkel na boben in pozival radikale za četrto uro popoldne, naj se zberejo, da bodo izvolili občinski svet, ki bo prevzel upravo občine. Temu pozivu se je radikalija odzvala in izvolila nov občinski svet. Drugi seljaki, ki niso radikali, so se pri pogledu na te čudne volitve vpraševali? Ali so mar radikali sami v občini? V Vojvodini se še doslej sploh niso vršile občinske volitve, a prva občina Sv. Ivan, ki je prišla potom bobna do sreče občinskih volitev, je osrečena s čisto radikalskim občinskim svetom! Pri nas se seveda vedno in dosledno naglašajo in povdarja svoboda in enakopravnost.

Nesrečen padev v jamo. Maks Jepej iz Podloža-Hrastovec pri Pragerskem je padel včeraj v neko jamo, globoko skoro 30 metrov. Pri padcu si je zlomil desno roko, razbil lobanjo in je zadobil sploh tako težke zunanje in notranje poškodbe, da bo težko ostal pri življenju. Iz jame so ga takoj izvlekli in mariborski rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico. Na kak način je padel v jamo, še ni dognano, ker ponesrečenega Jepeja še niso mogli zaslišati.

Samomor zaljubljenega starca. V Splitu se je zastrupil 60letni učitelj glasbe Meneghello radi nesrečne ljubezni. Starac se je zaljubil v neko svojo krasno 18letno učenico. Neprestano jo je nadlegoval s svojimi ljubezenskimi ponudbami, ko pa je uvidel končno, da so vsi obupni napori zaman, je popil neko mešanico raznih strupov ter po dveh dnevih mukah izdihnil. Tako obupna zaljubljenost 60letnega starca je mogoča pri nas samo še v vroči — Dahnaciji.

Slovenci v Macedoniji. Pred več kot tremi leti je vlada naselila več slovenskih družin na Kosovem in Ovčjem polju. Leto za leto so imeli slabo letino, vedno bolj so uboževali. Društvo »Dobrodelnost« jih je vedno podpiralo. Zadnje dni se jih je vendar usmislilo ministrstvo za agrarno reformo in jih prestestilo v Prekmurje, v selo Pinica. Sicer imajo prost prevoz, toda vsi skupaj ne premorejo niti pol kg moke, kakor nam poročajo v skupnem pismu. Zadnje čase so delali samo za hrano pri Makedoncih. Nimajo ne denarja, ne obleke, ne hrane, ne oprave, ne orodja, ne živine. Kar so vzeli pred tremi leti seboj, jim je vse pobrala lakota. Nujno je torej potrebno, da jim pomagamo, da se bodo mogli preseliti in začeti novo življenje. Vsa usmiljena srca prosimo, da blagovolite poslati prispevke bodisi v denarju ali obleki (tudi ponošeno obleko sprejmejo z največjo hvaležnostjo) na »Dobrodelnost«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

Borba z volkovi. Dočim smo pri nas končno vendar že dobili pomladansko vreme, vlada v Bosni in Hercegovini še vedno zima s snegom in ledenimi viharji. Dolga zima je posebno razdražila volkove, ki so se v Hercegovini silno razmnožili, odkar so oblasti odvzele narodu orožje. Gladni volkovi se pritepejo ponoči v vasi ter odnesejo in raztrgajo vse, kar jim pride pod zobe. V vasi Lipnik je čul kmet Bjelogovič, kako ponoči tulijo volkovi okrog njegovega hleva ter skušajo dospeti do živine. Misleč, da bo lačne zveri lahko pregnal, je nabil dvocevko ter stopil iz hiše. Komaj je zaprl za seboj vrata, so že navalili na njega štirje volkovi. Bjelogovič je hitro sprožil oba strela med lačne zveri in posrečilo se mu je s tem tri odgnati, dočim mu je skočil četrti na prsi, še predno se je posrečilo kmetu odpreti vrata ter se zakleniti v hišo. Volk, pravi velikan, je podrl kmeta na tla in režeči zobje so se že dotaknili njegovega grla, ko se mu je posrečilo zgrabiti zverino z eno roko za vrat, drugo je pa porinil v odprt goltanec. Nastal je strašovit boj na življenje in smrt. Dasi ravno je volk kmetu drobil z zobmi roko, je vendar vzdržal toliko časa, dokler niso dospeli na njegove klice sosedi ter ubili zverino s sekirami. Volk je kmeta strahovito razmešaril in odpeljati so ga morali v bolnico.

Kako je zgledal Kras pred 30.000 leti. Skozi skale pri Postojni gradijo Italijani tunel za novo železnico. Pri kopanju tunela so zadeli najprej na apnenec in za tem na globoko plast ilovice. Ko so začeli izkopavati ilovico, je prišla na dan velika množina kosti, kakor: okostje slona, medveda, hijene, leoparda ter velikih ptic. Te izkopnine predstavljajo po mnenju strokovnjakov geologov in paleontologov dobo, ko je imel Kras čisto drugo zunanjo sliko in sicer iz dobe prave tropske klime na Krasu. Trdijo, da so izkopani okostnjaki stari 30.000 let. Izkopavanje na Krasu vodijo geologi z največjo pazljivostjo in pozornostjo.

Povišanje cen sladkorju. Vojvodinske tvornice sladkorja, ki določajo ceno za celo državo, so sklenile povišati ceno kristalnemu sladkorju na 13.60 in kokastemu na 15 din. za 1 kg. Med trgovci se je pričela sedaj akcija, da vlada zniža carino na sladkor, da bi ga bilo mogoče uvažati iz inozemstva ter tako prisiliti naše tvornice, da cene znižajo.

Pevec. Ravnokar je izšla v pomnoženi izdaji 3-4 številka tega pevskega glasila z naslednjo vsebino: St. Premrl: Dr. Josip Čerin. (Konec.) — H. Svetel: Pevec in razvoj zborovske glasbe. — M. Bajuk: Narodna pesem v sekiricah. (Dalje.) — V. Vodopivec: Nekaj o tamburicah. — Jak. Aljaž: Pevski spomini. (Dalje.) — Naši zbori. — Vestnik PZ. — Nove skladbe. — Iz glasbenih listov. — Kronika. — Glasbena priloga prinaša dve nagradi skladbi: V. Vodopivec: Noč na Adriji. — P. H. Sattner: K polnočnici. — Pevec se naroča pri upravi, Miklošičeva cesta 7 v Ljubljani. Priporočamo ga vsem ljubiteljem lepega petja.

Iz Maribora.

»Blazene sanje — prokleta istina.« Ta vzklík po večkrat na dan zapusti zapah ust mariborskega Žerjava — dr. Franeka Lipolda. Kot fantek na prvega lesenega konjička se je veselil pred volitvami dr. Franek poslanske časti in nato — ministrskega dostojanstva. Že pred volitvami je bil g. Franek v najbolj naprednih mariborskih krogih: poslanec-minister! Volitve mu niso prinesle poslanske časti, a pribzela je iz Beograda brzojavka, ki je zvala Franeka v Beograd z zagotovilom: Kar ti je odrekel narod, to ti bo dal na Žerjavov vik jugoslovanski Miklavž. Komaj se je sestel verifikacijski odbor, je bil v Beogradu tudi Franek s težkimi kovčki, ki so vsebovali poleg šimi-čevljev še frak in ldk in vso telesno opremo bodočega ministra. In v samem Beogradu je sanjal naš Franek o ministrskem fotelju in nastavljal skozi en cel teden vsako noč klobuk na nočno omarico v nadi: Nocoj pridé Miklavž in — jutri bom poslanec — potem pa — oh — minister! Minul je en celi teden. G. Franek se je v tem času že vse naučil, kar treba znati poslancu-novincu na Balkanu in ko je bil že tako dobro podkován za poslansko čast in je zadnjo noč v Beogradu sanjal — tako blaženo sladko sanjal — so se odprla vrata njegove sobe — vstopil je bradatí Miklavž in mesto poslanske poverilnice je spustil v Franekov klobuk — dolgo šibol! In ko se je g. Franek prebudil iz sladkih sanj o ministrskem fotelju in zagledal v klobuku — brezovko, je ostavil Beograd in se pojavil v Mariboru kot čisto navaden advokat dr. Franjo Lipold. Dr. Lipoldu še večkrat silijo celo v odvetniški pisarni v spominsko ospredje sanje o poslanski časti in ministrskem dostojanstvu, a g. Lipold jih preganja s pljunki v kot in z vzkliki — prokleta istina! Vse mariborske res narodnonapredne dame so v očigled Franekovemu razočaranju resnega mnenja: So ein Salonkavalier, wie unser dr. Franjo, der ist nur für Maribor — nicht aber für Belgrad!

Zagovor Viljema Weixla. »Straža« in »Slovenec« sta porinila Viljemu Weixlu pod nos bridko resnico o istini občnega zbora mariborskega trgovskega gremija. Ta resnica je sicer gostobesednega Viljema tako ušcipnila v jezik, da je komaj iztisnil za »Tabor« in »Jutro« par policajdemokratskih stavkov, češ: Z listom, kakor je »Straža«, jaz — Weixl ne bom polemiziral, g. Jelacin ml. bo že dobil svoje plačilo. Weixl naj le še malo potrpi, radi njegovega lažnjivega poročila o poteku občnega zbora bodo z njim polemizirali še drugi gospodje in z njim obračunali tako, kakor pač g. kavalir Weixl zaslužil Viljem, neresnica ima kratke noge, a navadno, če je bolj debela, tudi bridke posledice.

II. prosvetni večer priredi Prosvetna zveza v Mariboru v petek, dne 3. aprila t. l., od pol osmih zvečer v dvorani Zadrúžne gospodarske banke. Spored večera je: Srbija in slikah, njena zgodovina in kraji. Predaval bo g. prof. Ivan Prijatelj, katerega besede bo pojasnjevalo večje število krasnih skioptičnih slik. Moški zbor bo zapel nekaj lepih pesmi, orkester pa bo proizvajal več glasbenih točk. Zadovoljiva udeležba pri prvem prosvetnem večeru zadnji petek pove dovolj, kako potrebne so nam take prireditve in zato pričakujemo pri naslednjih prosvetnih večerih, ki bodo še 3., 17., 25. in 30. aprila, vedno večje udeležbe. Spored bo vsakokrat tako raznovrsten, da bo nudil vsakemu nekaj. Če je bilo pri I. prosvetnem večeru glede na kratek rok premalo časa za agitacijo, je pri naslednjih mogoče obvestiti vse od osebe do osebe, da zvejo za prireditve in se je udeležijo. Za kritje stroškov se bo pobirala majhna vstopnina (sedez 2 din., stojišča 1 din., za dijake 50 par), vstopnice se dobijo zvečer pri blagajni.

Ljudski oder v Mariboru priredi na cvetno nedeljo, 5. aprila t. l., ob pol petih popoldne v dvorani Zadrúžne gospodarske banke gledališko predstavo s sodelovanjem lastnega orkestra in lastnega pevskega zbora. Predstavljal se bo štiridejnska ljudska igra s petjem »Sv. Janez in ropar.« Na to velikonočno prireditev že danes opozarjamo.

Petletnica mariborske podružnice Jugoslovenske Maticice se praznuje na letošnjem občnem zboru, ki se vrši v torek, 31. t. m. v restavracijskih prostorih Narodnega doma ob 20. uri. Pred oficijelnim obnim zborom podajo situacijska poročila o neosvobojeni domovini sledeči gg.: prof. Ribarič o Istri in Trstu, dr. Kotnik o Koroški in g. Zorzut o Goriški. — Odbor.

Mariborski umetnik g. Ivan Sojč je dogotovil te dni res krasen relief Srca Jezusovega za cerkev Sv. Jakoba v Slov. gor. in dovršil tudi osnutek za dr. Medvedov nagrobni spomenik. Obe deli sta res vredni, da si jih ogledajo vsi mariborski ljubitelji umetnosti v Sojčevi delavnici v Cankarjevi ulici.

Češki fazani in kure. Za državno imetje na Belju je naročila uprava večje število fazanov in neko posebno

vrsto kur iz Češke. Včeraj se je to živo blago peljalo brez spremstva in brez oskrbe z vodo in zrnom skozi Maribor. Se živi fazani in kure so nekateri zevali od žeje, druge živalice od stradanja oslabele so čepele sključene v kur-nikih. Usmiljeni mariborski železničarji so iz lastnega nabiga napojili in nahranili živalce v prepričanju, da so na tem svetu v Mariboru pri vstopu v Jugoslavijo zadnjič zohale ter pile, ker Belje je brez hrane ter pijače po tej solzni dolini predaleč tudi za češke fazane in kure!

Požari v mariborski okolici so sedaj postali zelo pogosti. Ne mine skoro dneva, da ne bi bila mariborska požarna bramba alarmirana ter hitela s svojo avtoturbinsko brizgalno na pomoč. Skoraj vedno je vzrok teh požarov nepredvidnost otrok ali odraslih. Posebno sedaj na pomlad mnogokrat požigajo v bližini bivališč suho travo ali grmovje in čestokrat nastan na ta način požar. — Včeraj je bila mariborska požarna bramba kar dvakrat alarmirana. Okrog 7. ure zvečer so opazili za Meljskim hribom močan odsev ognja. Ognjegasci iz Maribora in Studencev so prihiteli takoj na mesto, toda požara niso mogli nikjer ugotoviti ter so se vrnili. Ob 9. uri zvečer pa je javil čuvaj na stolpu odsev ognja pri Kamnici. V Kamniškem jarku je gorel hlev posestnika Kagerja. Mariborska požarna bramba je prihitela ravno v trenutku, ko se je pričel ogenj širiti v kljub obupnemu naporu kamniških ognjegascv na komaj par metrov od hleva oddaljeno hišo. Z močnimi curki vode iz avtoturbinske brizgalne se je posrečilo ogenj na hiši pogasiti. Zgorel je le hlev.

LISTEK.

Slike iz Balkana.

(Dalje.)

Ded in vnuk.

Predsednik zvoni, poslanci se zbirajo, kakor navadno, samo Novo Grujič je pripeljal s seboj svojega vnuka, dečka šestih let in mladi parlamentarec sedi na poslanski klopi poleg svojega deda.

Predsednik vidi otroka ter strogo vpraša: »Cigav je ta deček?«

»To je moj vnuk, kaj ga ne poznaš, predsednik? Ali ne vidiš, kako je dedu podoben?« pravi Novo.

»Otroci ne smejo v skupščino in ne smejo sedeti med poslanci«, pravi predsednik ter zahteva, da se dete odvede.

»Kaj pa misliš, predsednik«, ugovarja Novo, »to ti je dete kot jabolko, mirno kot angelj, saj ne bo govorilo v skupščini«, ugovarja ded-poslanec, končno pa svojega vnuka le odvede na galerijo.

»Sekcije.«

Predsednik: »Gospodje, sedaj je na dnevnem redu razdelitev poslancev na sekcije in mislim, da je najboljša, če samo predsedništvo izvrši to razdelitev.«

»Dobro, res je, tako naj bo«, odobravajo poslanci.

Predsedništvo je poslance razdelilo na sedem sekcij, tajnik čita imena, ko pa pride do tretje sekcije ter imenuje poslanca Djuro Drecuna in Obrena Rnjeza, planeta ta dva pokonci:

»Kdo je v tretji sekciji? Ali midva?! To ne bo šlo, božja ti vera! Vedno med prvimi junaki, hočeva tudi v prvo sekcijo!«

Radi sekcij nastane strašen kreg. Djuro in Obren načeta za živo glavo v tretjo, drugi v četrto, peto ter neki prvi junak celo v sedmo sekcijo in vsi so razjarjeni kakor levi.

Po celi skupščini odmevajo gromoviti klici in poslanec Djuro se prerije iz klopi naprej ter kliče: »Za menoj v prvo sekcijo, klor je Črnogorec!«

Za njim kot na vojni klic pohitijo vsi stari poslanci.

»Tudi jaz sem s Teboj, Djuro, sivi sokole!«, kliče iz galerije junak Mašan, ki sicer ni poslanec, a je prišel, da čuje, kaj se v skupščini govori.

Predsednik, ministri in mlajši poslanci posredujejo in mirijo, pa vse zastonj, ker junak Djuro s svojimi tovariši ne mara nobene druge sekcije kot prvo. Končno teče eden od ministrov na idvor k Gospodarju ter mu javi, kaj se je zgodilo.

Gospodar pa pozna svoje junake, zahteva seznam poslancev ter jih sam razdeli na sekcije; Djuro Drecuna in tovariše seveda v prvo, da imajo junaško zadoščenje.

Verifikacija.

Predsednik objavlja, da je na dnevnem redu poročilo verifikacijskega odbora o poslanskih mandatih.

Poročevalec odbora čita:

»Verifikacijski odbor je ugotovil, da je mandat drobnjaškega poslanca Jakova Aleksiča nezakonit in da takoj Jakov ni narodni poslanec.«

Jakov se oglasi: »Ali ga čujete, Črnogorci, kaj pravil? Kdo ni poslanec? Imate li boljšega Črnogorca, kot sem jaz, na zdravje Gospodarjevo? Kaj me briga ta vaš odbor, sem sem prišel kot vsi pravi Črnogorci!«

(Dalje prih.)

Glasovir se proda po ceni Koroška cesta 19-1, vrata 4, Maribor. 132

Oves za seme se dobi najceneje pri Josipu Rosenberg, Maribor, Slovenska ulica. 85 10

Premog iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1-1. 107

Priložnostni nakup. Čevlji, ročno delo iz trpežnega blaga: moški čevlji 220 D, ženski od 170 D naprej pri Francu Neubauer, čevljar, Gosposka ulica 33. 130

Smrekove plohe

proti takojšnjemu plačilu kupi

Mariborska lesna industrija

Aloiz Domicelj,

Maribor, Koroška cesta 46.

:: Angleško in češko blago za spomlad ::

po vseh cenah in oblike po meri od 1500 din. naprej se dobijo pri

Aleks. Starkel,

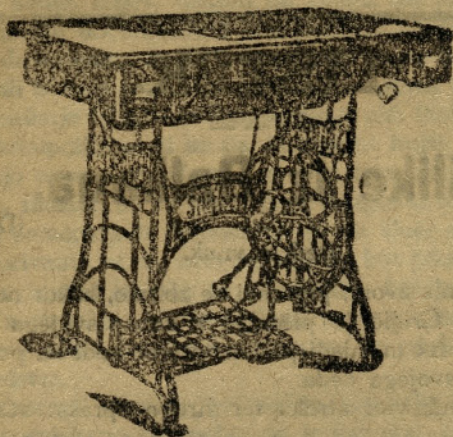
Trg svobode 6.

Maribor.

Trg svobode 6.

Najpopolnejši

Stoewer šivalni stroj

s pogrezljivim transporterjem (glabeljc). Z odnosnim premikom, je pripravljen za šepanje, vezenje ali šivanje.

LJUDOVIK BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6/I.

Najcenejše in najuspešnejše

oglašujete

samo potom

Oglasnega zavoda

F. Voršič-a

nasledni,

Maribor, Slomškov trg 16.

Pojasnila brezplačno!

Priporočam se za lična, trpežna čevlarska dela po meri in popravila. Ivan Ekart, čevljar Koroška cesta 31, Maribor.

Velika zaloga

vseh vrst čevljev za strapaco, lov in promenado.

Ia gojzerci

(hrilovski čevlji)

Ia zbiti sandali

(popravilo kakor čevlji)

Varstv. znamka

samo Maribor, Koroška c. 19

Lastne delavnice, najboljše ročno delo!

FILIJALE JADRANSKO PODUNAVSKE BANKE

v KRANJU, LJUBLJANI, MARIBORU

sprejemajo in obrestujejo najboljše vloge na knjižice in na tekoči račun.

Eskontira menice.

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

I. Z. Z. N. Z.,

Stolna ulica št. 6

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Posebni parte se v Mariboru ne bodo izdali.

Naš srčnodobri oče, oziroma stari oče, tast in brat, gospod

Joahim Turad

trgovec

je dne 27. marca 1925 ob 4. uri popoldne, po dolgem, voljno prenašanem trpljenju mirno preminul.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v ponedeljek, dne 30. marca 1925 ob 15. uri iz hiše žalosti, Prešernova ulica št. 1.

V Mariboru, dne 28. marca 1925.

Globoko žalujejo ostali.